

Det kongelige danske geografiske Selskab.

ed *Generalforsamlingen* valgtes D'hr. Rektor V. Bloch, Kaptajn A. Irgens Bergh og Docent Carl Hansen til Medlemmer af „Raadet“. — Fremdeles er

Viceadmiral *Wrisberg* valgt til 1ste og Kammerherre, Stiftamtmand *Bille Brahe* til 2den Vicepræsident; endelig er Prof. Dr. *H. Scharling* valgt til Medlem af Bestyrelsen.

Om Kinas Indbyggertal,

et Brev af 18de Marts 1885 fra Sjanghaj til Redaktøren af „Geografisk Tidsskrift“ af **J. Meincke Holst**, Ingeniør.

I Anledning af Deres Meddelelse om „*Danskerne i Kina*“ („Geogr. Tidsskr.“, 7de Bd. 1884, S. 112) være det mig tilladt at komme med nogle Oplysninger, som jeg har haft Lejlighed til at indsamle her i Kina, hvor jeg i det store nordiske Telegrafselskabs Tjeneste har rejst en Del omkring i 7 af Landets Provinser, og selv i Egne, hvor Evropæerne kun sjældent komme. Det følger af sig selv, at Spørgsmaalet om Kinas Indbyggertal er af stor Vigtighed; thi Udregningen af vor hele Jords Indbyggertal, saaledes som vi se den f. Ex. i *Behms* og *Wagners* „Bevölkerung der Erde“, er jo i højeste Maade urigtig, naar man ikke har en tilnærmelsesvis rigtig Forestilling om Menneskemængden i Kina. Det er mit Haab, at Læserne, ved at gennemgaa det følgende, ville faa grundet Mistanke til de store Tal, hvormed man saa længe har beriget Kina, og efter min Opfattelse bør Tallet endnu nedstemmes en hel Del mere end i Deres Artikel, hvor der er gjort opmærksom paa, at Tallet af nogle sættes til 379, af andre til 280 og af atterandre til 250 Mill.; i Gothakalenderen for 1885 sættes det til 350 Mill.

I den Census, der i Aaret 1812 blev foretaget under Kejser Chia Ching og som er den seneste, hvorom der haves autentiske Oplysninger, opgives Antallet af Individuer i Rigets Provinser, d. v. s. det egentlige Kina, til 362,467,183. Man maa nu spørge: „Hvad Lid kan der fæstes til dette Tal og hvorledes er det fremkommet?“ Netop til Klaring af disse Spørgsmaal tror jeg at kunne give enkelte Oplysninger.

Under mine Rejser paa Kryds og Tværs gennem Provinsen Chekiang lagde jeg Mærke til, at en Slags Folketælling netop den Gang fandt Sted. Jeg saa saaledes i Hang Chow, Provinsens Hovedstad, paa alle Døre og i alle Gader opklistret en saakaldet „*Men Pai*“, en officiel Dørplakat, der foruden Navnet paa Familien, som

beboede Huset, indeholdt Antallet af Individuer, der hørte dertil. Plakaterne havde den almindelige officielle Form og vare egentlig et trykt Skema, der var udfyldt med haandskrevne Tegn. Paa mine gjentagne Spørgsmaal, om det var Antallet af Mænd alene eller af Mænd og Kvinder eller af Mænd, Kvinder og Børn, der angaves paa disse, fik jeg stadig det Svar, at det indbefattede alle faste Beboere af Huset. Efter videre Spørgen saa vel i Regeringskontorerne som hos private fik jeg at vide, at denne Dørplakatkontrol blev foretaget for Skatteindkrævningens Skyld og for at lette Politiet Opsynet med Vagabonder og mistænkelige Personer, samt at Resultatet af denne for hvert Kvarters Vedkommende blev indsamlet af Tipaoen; d. v. s. „den ældste“ i Kvarteret, og af denne igjen indsendt til Distriktsmagistraten o. s. v.

Det var altsaa en virkelig Folketælling, der foretoges, og der er ingen Grund til at antage, at denne ikke var nogenlunde nøjagtig. Netop det, at den var offentlig og at hver Families Overhoved maatte opgive Antallet af Individuer i sin Husstand saaledes, at dette kunde kontrolleres af hans Naboer, Venner eller Fjender, maatte gjøre denne Opgivelse mere paalidelig. — Men nu Tipaoens Opgivelse til Distriktsmagistraten? Denne vil maaske snarere være under end over Sandheden, fordi Størrelsen af Skatten, som Magistraten paaligner, og for hvis Inddrivning Tipaoen i mange Tilfælde er ansvarlig, til Dels afhænger af Husstandens Størrelse; men paa den anden Side vil Magistraten igjen søge at holde Kontrol med sine Tipaoers Opgivelse, for at faa det mest mulige ud af dem, og saaledes videre op efter lige til Guvernøren.

Den stereotype Maade, hvorpaa særlig alt, hvad der udgaaar fra Regeringen, foretages, den Vedhængen ved gamle Skikke og den stadige Søgning lige til Tusinder af Aar tilbage om Præcedens for, hvad der nu gjøres og hvorledes det skal udføres, gjør det i høj Grad sandsynligt, at

den oven omtalte Census af 1812 netop blev udført paa samme Maade som den nylig omtalte. *Marco Polo* omtaler ligeledes „Men Paien“ og siger, at den angiver ikke alene Navnet paa Ejeren, men ogsaa Navnet paa dennes Koner, Børn, Tjenestefolk og Slaver ligesom Antallet af Husdyr. I Tællingen af 1812 opgives Indbyggerantallet af Provinsen Chekiang til 26,256,784, og dette maa efter det oven anførte regnes for nogenlunde rigtigt. *Williams* og *Morrison* anse ogsaa Tællingen af 1812 for en af de paalideligste, der haves.

Nu indeholder imidlertid Kejserrigets officielle Blad, „Peking Gazetten“, i hvilken kejserslige Dekreter, Indberetninger fra Guvernører o. s. v. offentliggøres, for 16de Marts d. A. følgende: „Lin Ping Chang, Guvernør i Chekiang, indberetter, at i Følge Loven, der paabyder, at hver Provins aarlig skal indsende Census over Befolkningen, forfattet efter de forskellige Departementers og Distrikters Opgivelser, en saadan Census er udført i Efteraaret 1883, og Resultatet af denne viser for Provinsen Chekiang et samlet Tal af Individuer af 11,605,515.“

Befolkningen var 1880 11,557,767, 1881 11,571,937 og 1882 11,588,692 efter tidligere ligeledes officielle Indberetninger. Hvorledes er dette muligt, og skulde Indbyggertallet i denne Provins i de sidste 70 Aar være sunket ned til mindre end det halve? Vi ville dvæle lidt nærmere herved.

En af Kinas lykkeligste Perioder i den nyere Tid var Kejser Chien Lungs Regeringstid fra 1736 til 1796. Denne Kejser førte heldige Krige mod de halvvilde Stammer i de sydlige og vestlige Provinser, anlagde Veje og Kanaler, byggede Broer o. s. v., og desuden foretog han, hvad kun faa af Kinas Kejsere nogen Sinde have gjort, flere Rejser gennem sit store Rige for selv at lære det at kjende. Han besøgte saaledes to Gange Hang Chow, Chekiangs Hovedstad, og byggede sig ved Bredderne af den dejlige Hsi Hu o: Vest Søen, der ligger lige uden for Byens Mure, et Sommerpalads, af hvilket en Del endnu er tilbage. Han havde Forkjærlighed for Chekiang og gjorde meget for at fremme Silkeavl her og at lette Færdslen ad Veje og Floder; intet Under derfor, at mange Mennesker strømmede til anden Steds fra og nedsatte sig i denne, af Himlen selv og Kejseren saa begunstigede Provins; den nordlige Halvdel især er et af de rigeste og frugtbareste Steder i hele Riget. Det er vel derfor ikke saa urimeligt at antage, at Chekiang, hvis Størrelse er omtr. 1780 geogr. Kvadratkil 1812 kunde have omtr. 26 Millioner eller henved 14,500 Indbyggere paa hver Kvadratkil. De senere Kejsere have ikke besøgt Hang Chow eller nærret nogen særlig Forkjærlighed for denne Provins, og den har rimeligvis i den første Halv-

del af dette Aarhundrede snarere gaaet tilbage i Folketal end frem; men saa kom i Aarene 1851—1864 det store Oprør. Taiping Oprørerne kom sønder fra, drog op gennem Provinsen og fordelte sig over dens rigeste Distrikter; de gik frem med Ild og Sværd, slog ihjel og afbrændte alt, hvad de saa. Hvor der den Gang stod Byer med flere hundrede tusinde Indbyggere, ligger nu en lille Landsby. Man maa selv have set det for at kunne forstaa Størrelsen af denne Ødelæggelse; langs den store Kanal, nord fra ned til Hang Chow, ligger den Dag i Dag ikke faa, adskillige Mile brede Stensletter udyrkede med enkelte Rester af Granitpiller fra et Tempel eller et Lavshus, ragende op mellem det høje Græs og betegnende Pladsen, hvor en af de rige, store Byer stod for 20—30 Aar siden; disse Stensletter ere vel kjendte af Sjanghaj Sportsmænd, der her finde Fasaner, Harer, Vildsvin o. s. v. i Overflod. Hele „Cityer“ ere gaaede til Grunde, og i dem, der endnu staa tilbage, ligger i Almindelighed Halvdelen i Ruiner inden for Murene, medens de udstrakte Forstæder ere svundne ind til nogle smaa Samlinger af Huse uden for Stadportene; saaledes saa i al Fald $\frac{3}{4}$ af den Snes Cityer ud, som jeg i Fjor besøgte i denne Provins.

En Ting til har bidraget meget til at formindske Chekiangs Indbyggerantal, nemlig Dampskibene. Den store Kanal ender, som man véd, i Hang Chow, og Hovedlandevejen mellem Rigets nordlige Provinser og Provinserne Fu Chien og Kwang Tung gik i fordums Tid ad Kanalen til Hang Chow, videre op ad Chien Tung Floden og ad et Par forholdsvis gode Veje over Bjærgene ind i Fu Chien til Min Dalen, altsaa netop paa langs gennem Chekiang. Ad denne drog alle Embedsmænd til og fra Hovedstaden, ligesom ogsaa Embedskandidaterne sønder fra toge denne Vej op til Examinerne i Peking. Den Masse Ruiner af Herberger, Templer og store Karavanserajer, der ligger langs Vejen, vidne om, hvor befærdet den maa have været; men saa kom „de vestlige Barbarer“ med Dampskibene, og det var billigere i 2—3 Dage at rejse paa et af disse fra Fu Chow til Sjanghaj end at bruge lige saa mange Maaneder til samme Tur over Land; de mange Mennesker, der hidtil havde ernæret sig ved Transport og Underhold af disse rejsende, maatte drage anden Steds hen. Præfekten i Chin Hua anslog i en Samtale med mig herom Antallet af Mennesker, der saaledes vare blevne brødløse og derfor udvandrede, til over én Million. Efter dette er det ikke urimeligt at antage, at Folkemængden i Chekiang nu er reduceret til knap det halve af, hvad den var for 70 Aar siden.

Ser man hen til de andre Provinser, have Forholdene dér ikke været stort bedre. I de nordvestlige Pro-

vinser rasede i henved 20 Aar lige til 1873 den store muhamedanske Rebellion, der først blev undertrykt, efter at Millioner af Mennesker havde bødet med Livet. I de sydvestlige Provinser, Jynnan og Kuei Chow, udbrød samtidig med Taiping Oprøret en Opstand, der ligeledes først blev fuldstændig dæmpet 1873. General-Guvernøren over disse to Provinser siger i en Indberetning til Tronen, dateret 31te Marts 1883: „Efter Oprøret og den Pest, som fulgte efter dette, var Befolkningen reduceret med 90 Procent og store Strækninger af Land vare blevne Jungle.“ Endelig omkom i de nordlige Provinser Shan Hsi, Shen Hsi og Shan Tung under den store Hungersnød 1878 henved 13 Mill. Mennesker. Til disse Masse-Ødelæggelser af Menneskeliv komme i det sidste Halvhundrede Aar en Del større Oversvømmelser, der hver for sig have kostet mange, mange Tusinder Livet, mindre stedlige Oprør, Krige, som f. Ex. Gjenerobringen af Kashgar og Farim Dalen 1877, mere eller mindre sted-

lige Epidemier o. s. v., Tildragelser, der alle kræve mange flere Ofre i et hjælpeløst Land som Kina end i Evropa. Endnu maa Udvandringen til Amerika, Avstralien, Singapore o. s. v. anføres som ogsaa bidragende til at formindske Folkemængden.

Det har des værre ikke været mig muligt i „Peking Gazetten“ at finde Rapporterne om Folketællingen fra de andre Provinser Guvernører, saa det maa næsten antages, at vedkommende Chekiang Guvernørs Indberetning kun ved et Tilfælde er bleven offentliggjort. Men gaaende ud fra Folketællingen 1812 og naar Hensyn tages til de omtalte store Omvæltninger, som Kina har været udsat for siden den Tid, tør man vel, uden at den samme store Reduktion af Folketallet i Chekiang, for hvilken der haves officielle Vidnesbyrd, behøver at gjælde overalt, den nuværende Folkemængde i de 18 egentlige Provinser næppe sættes højere end til 200 Millioner.

En Udflygt til de spiselige Fugleredeøer ved Malakka,

af A. de Richelieu, Kommandør hos Kongen af Siam.

Da jeg ofte havde hørt Tale om de store Grotter, der skulde være paa disse Øer og om de mange Farer, der ere forbundne med at samle Rederne, besluttede jeg en Gang selv at bese disse Øer, for at overbevise mig om Rigtigheden af alle disse Rygter, af hvilke mange næsten løde æventyrlige. Forgjæves havde jeg forespurgt mig hos de fleste Evropæere, der havde opholdt sig i Siam i mange Aar; men ikke en eneste havde besøgt disse Øer, da de alle ansaa det for en Umulighed at faa andet Udbytte end en brækket Hals af et Besøg til dem. De saakaldte spiselige Fugleredeøer ligge langs Østkysten af Halvøen Malakka mellem 8 og 10 Graders N. B., samt 20 til 40 engelske Mile fra Land. De ere alle temmelig smaa, men høje og med næsten lodrette Sider, og da de udelukkende dannes af Kalksten og ere udsatte for den fulde Kraft af Monsunerne, ere de fleste af dem ved Bølgeslaget næsten helt rundt undergravede flere Favne ind; i Afstand ligne de derfor næsten Kæmpepaddehatte. Det er en Selvfølge, at, naar denne Undergravning har naaet tilstrækkelig vidt, det overhængende Stykke faar saa megen Vægt, at det river sig løs og styrter ned i Havet; umaadelige Stykker kunne paa denne Maade styrte ned og forvandle hele Udseendet af en Ø. For tre Aar siden styrtede saaledes det halve af en Ø, om-

trent 400 Fod høj og 6000 Fod lang, ned i Havet, og med en saa forfærdelig Larm, at det kunde høres mange Mile bort. Jeg havde flere Gange været i Nærheden af disse Øer og beundret deres vilde Skjønhed, men endnu aldrig været i Land paa dem. Som lodrette Vægge skyde de, 500 og 600 Fod høje, op af Havet med dybt Vand lige ind til dem, og med Træer og Buske, naturligvis altidgrønne, der voxe frem, hvor som helst der blot er den mindste Smule Jord eller den mindste Revne, hvori en Plante kan faa Rodfæste. Et Sted ved disse Øer er det mest storartede i Retning af Naturskjønhed, jeg nogen Steds har set. Paa dette Sted er man omgivet af lutter Øer som de oven for beskrevne; de stige lodret op af et mørkeblaat Hav og hæve sig over én i saadan Majestæt, at man uvilkaarlig maa føle, hvor ubetydelig al Menneskets Gjerning er over for Naturens uforvanskede Skjønheder. Paa dette Sted ser man alle Øerne dybt undergravede af Havet og dannende de smukkeste og vildeste Former, nogle som mægtige Søjler, og andre som umaadelige Istapper, der overalt hænge i Tusindevis. Alle Farver ere repræsenterede her, fra det reneste hvidt til blodrødt og næsten sort. Vandet vælter sig med en underlig, drønende Lyd ind i disse Udhulinger, og medens man glider omkring i en Baad